

Osaamisen ytimessä – selvitys taidealojen opetuksen ja ohjauksen käytännöistä ammattikorkeakouluissa

Artikkeliesittely

Anna Alftan

27.4.2021

Selvityksen laatiminen osana hanketyötä

Selvitys ammattikorkeakoulujen taidealojen (kuvataide ja musiikki) ohjauksen ja osaamisen arvioinnin käytänteistä sekä opetushenkilöstön uranaikaisen osaamisen ylläpitämiseen liittyvistä ratkaisuista.

Haastattelupyyntö lähetettiin kaikkiin ammattikorkeakouluihin, joissa on kuvataiteen ja/tai musiikin opetusta.

Haastatteluun osallistui loppujen lopuksi 22 henkilöä neljästä eri ammattikorkeakoulusta. Haastattelut tehtiin marras-joulukuussa 2020 ja tammikuussa 2021.

Selvityksen laatiminen osana hanketyötä

Aineistoa kerättiin seuraavista aihealueista:

- ammattikorkeakoulujen taidealojen opetushenkilöstön ohjauksen käytänteet
- ammattikorkeakoulujen taidealojen opetushenkilöstön osaamisen arvioinnin käytänteet
- opetushenkilöstön uranaikaisen osaamisen ylläpitäminen; ohjauksen ja arvioinnin osaamisen henkilökohtainen kehittäminen

Selvitys liittyy sisällöllisesti hankkeen pilotteihin 5 ja 6.

Haastattelusta poimittua

Ohjaus

- olennainen osa opettajuutta
- opiskelijan henkilökohtaisen taiteilijana, medianomina tai pedagogina kasvun ja ammatillisen osaamisen kehittymisen ohjaus korostuu taidealoilla
- opettajan ja opiskelijan välille rakentuu henkilökohtaisten opetustilanteiden ja keskustelujen kautta merkityksellinen ohjaussuhde

Tavoitteena on luoda kollegiaalinen ohjaus- ja opetussuhde, jossa opiskelijan omaa ilmaisukykyä, taitoja ja tietoja vahvistetaan.

Haastatteluista poimittua

Muutoksia 2000-luvulla

- Taiteiden väliset raja-aidat ovat haastateltavien mukaan murtuneet eikä tiukkaa linjajakoa ole enää.
- Digitaalisuuden kehittyminen
- Opiskelijälähtöinen ajattelu ”*Opiskelija on keskiössä*” on muuttanut tapaa kohdata opiskelija tasa-arvoisena, omasta oppimisprosessistaan vastuussa olevana henkilönä.

Haastatteluista poimittua

Pedagogiset mallit ja opetusmenetelmät

- Teknisorientoineesta opetusasenteesta on siirrytty reflektiivisempään suuntaan kohti laajempaa ammatillisen identiteetin rakentamista.
- Opettajälähtöisen luentomaisen opetuksen tilalle tai sen rinnalle on tullut dialogisia ja vuorovaikutuksellisia sekä yhteistoiminnallisia pedagogisia malleja ja opetusmenetelmiä.
- Myös opiskelijan arvioinnissa on siirrytty yksisuuntaisesta hierarkiamallista kohti horisontaalista vertaismallia.
- Opintojen aikaisen palautteenannon katsottiin olevan opiskelijan kehittymisen kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Haastatteluista poimittua

Oman osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen

”Taiteen tekeminen on avain osaamisen ylläpitoon.”

- Työelämäyhteistyö ja konkreettinen mukanaolo esimerkiksi TKI-toiminnassa ja hankkeissa tärkeää.
- Myös toimivan ja keskustelevan työyhteisön merkitys oman osaamisen ylläpitämisessä nousi vahvasti esiin haastateltavien kertomuksissa.

Haastatteluista poimittua

Taidealojen ammattikorkeakouluopettajia yhdistää palo taiteen tekemiseen, opiskelijoiden ohjaukseen ja opetukseen.

Omaa ammatti-identiteettiä rakennetaan taidetta ja tuotantoja tekemällä sekä pedagogeina kehittymällä.

Kiitos!

